

W pracy pomieszczonych jest ogółem czterdzieści pięć (z reguły obszernych) dokumentów. Tytuł opracowania jest nieco mylący, jako że wśród tej liczby jedynie czternaście to sprawozdania J. Prawina. Pozostałe dokumenty są różnej proveniencji. Szczególnie interesująca jest dokumentacja dotycząca sprzeczności polsko-sowieckich na temat przebiegu granicy z dzisiejszym Okręgiem Kaliningradzkim. Na wydanie czekają kolejne tomy dokumentów dotyczące lat 1946-1948.

Andrzej Sakson

GRZEGORZ STRAUCHOLD: *Polska ludność rodzima Ziemi Zachodnich i Północnych. Opinie nie tylko publiczne lat 1944-1948. Rozprawy i Materiały Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie nr 151. Olsztyn 1995, 182 ss.*

Autor omawianej książki należący do młodszego pokolenia historyków wrocławskich, posiada już w swym dorobku wiele interesujących opracowań na temat ludności rodzimej Ziemi Zachodnich i Północnych.

Składająca się z pięciu rozdziałów praca przedstawia poglądy wyrażane w środkach masowego przekazu w Polsce w pierwszych latach powojennych na temat tzw. ludności autochtonicznej. Przyjęte cezury to lata 1944-1948. W latach tych kształtowały się zasady polityki państwa wobec tej ludności. Autor w poszczególnych rozdziałach omawia politykę władz państwowych wobec ludności pochodzenia polskiego zamieszkałej na Ziemiach Zachodnich i Północnych; problematykę „miejscowych Polaków” w publicystyce Polski lubelskiej; zagadnienia weryfikacji narodowej; próby repolonizacji oraz integrację społeczną ziem nowych.

W skład tej starannie wydanej pracy wchodzi także bibliografia, wykaz ważniejszych skrótów, indeks nazw osobowych oraz streszczenie w języku niemieckim. Praca ta stanowi obok książki autorstwa Zenona Romanowa pt. *Ludność niemiecka na Ziemiach Zachodnich i Północnych w latach 1945-1947* (Słupsk 1992) oraz opracowania Czesława Osękowskiego pt. *Spoleczeństwo Polski zachodniej i północnej w latach 1945-1956. Procesy integracji i dezintegracji* (Zielona Góra 1994) istotny wkład w poznanie stosunków narodowościowych na Ziemiach Zachodnich i Północnych.

Andrzej Sakson